

Justitieombudsmannen
Thomas Norling

Inspektion av Alfa-kassan i Sundbyberg den 10 mars 2020

Inledning

Den 10 mars 2020 genomförde byråchefen Marcus Agnvall tillsammans med föredragandena Sofia Lönnberg, Eva Farley (protokollförare) och Heidi Sundgren på uppdrag av justitieombudsmannen Thomas Norling, en inspektion av Alfa-kassan i Sundbyberg.

Inspektionens genomförande

Inledande möte

Inspektionen inleddes med ett möte med kassaföreståndaren AA och avdelningschefen BB.

Efter en inledande presentation av samtliga närvarande redogjorde Marcus Agnvall för JO:s verksamhet och bakgrunden till inspektionen. Marcus Agnvall informerade också om att JO Thomas Norling inte skulle delta vid inspektionen, men att de iakttagelser som gjordes skulle föredras för honom.

Därefter redogjorde AA och BB för Alfa-kassans organisation och verksamhet, inklusive det aktuella arbetsläget.

Granskning av beställda akter och handlingar

Efter det inledande mötet övergick byråchefen Marcus Agnvall och hans medarbetare till att granska de akter och handlingar som begärts fram, inför inspektionen.

Följande akter och handlingar hade beställts fram:

1. De 15 äldsta icke avslutade ärendena avseende ersättning enligt grundförsäkringen.
2. De 15 äldsta icke avslutade ärendena avseende ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen.
3. De 15 senast avslutade ärendena där ansökan om ersättning enligt grundförsäkringen har avslagits.

4. De 15 senast avslutade ärendena där ansökan om ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen har avslagits.
5. De 20 senast avslutade ärendena där a-kassan har beslutat om återkrav.
6. De 10 senaste ärendena där beslut fattats om sanktioner i form av varning eller avstängning från rätt till ersättning.
7. De 10 äldsta icke avslutade omprövningsärendena (oavsett ärendeslag).
8. De 20 senaste omprövningsärendena där grundbeslutet inte ändrats (oavsett ärendeslag).

Allmänt om a-kassans ärendehanteringssystem

A-kassans hantering av ärenden är i hög grad digitaliserad och kommunikeringen med den enskilde sker via portalen ”Mina sidor”. I de fall den enskilde inte använder sig av tjänsten ”Mina sidor” sker kommunikeringen med vanlig post.

Både ansökan och tidrapporteringen kan göras i ”Mina sidor”. Sökanden kan även via ”Mina sidor” lämna in skannade kopior på de intyg som behövs i ärendet.

I kassans ärendehanteringssystem finns flera olika anteckningsfält där olika typer av information antecknas. Där finns personanteckningar, tjänsteanteckningar, dokumentanteckningar och ärendeanteckningar. De handläggningsåtgärder som vidtagits och de uppgifter som kommit in i ett ärende dokumenteras inte kronologiskt i ett gemensamt dokument för ärendet, utan olika typer av uppgifter om ärendet framgår av olika system och av de olika typerna av anteckningar.

lakttagelser

Dokumentation

Inledningsvis ska påpekas att JO vid sin granskning använde sig av utskrivna handlingar från ärendehanteringssystemet. Gemensamt för samtliga granskade ärendeslag var att det utifrån dokumentationen var svårt att få en överblick av ärendets gång. Vid granskningen noterades att det inte fanns någon samlad löpande journalföring i ärendena. Det noterades vidare att i personanteckningarna återfanns uppgifter kopplade till personen och inte främst till det aktuella ärendet om arbetslöshetsersättning. Vissa händelser i ärendet gick att utläsa av skärmbilden ”Mina sidor”, t.ex. att en handling kommit in från den enskilde eller att handläggaren lagt in en påminnelse till den enskilde. Påminnelsens formulering, så som den enskilde fått del av den, framgick däremot inte.

Det var även svårt att utifrån de granskade handlingarna utläsa vilket datum handlingar kommit in till kassan, särskilt i de fall de skickades in via ”Mina sidor”. Det framgick inte heller om de kompletteringar som skickades in var kompletta eller om ytterligare utredning inväntades.

Handläggningstid

Med handläggningstid avses tiden från det att ärendet inleddes, dvs. då blanketten ”ansökan om ersättning” eller tidrapport/kassakort kom in till a-kassan, till det att beslut fattades i ärendet.

Granskningen av *de äldsta icke avslutade ärendena avseende ersättning enligt grundförsäkringen* visade bl.a. att handläggningstiderna uppgick till mellan 22 och 35 veckor. En orsak till den långsamma handläggningen var att sökanden i många av ärendena behövde komplettera ansökan och att kassan gått ut med flera påminnelser till den enskilde om kompletteringen. I några fall var det tydligt att en bidragande orsak till att handläggningen dragit ut på tiden var att handlingar behövdes hämtas in från utlandet.

I ett ärende rörande CC (född 1996) kom ansökan in den 22 augusti 2019. Arbetsgivarintyg begärdes och lämnades in samma dag via ”Mina sidor”. Ett intyg lämnades in den 27 augusti 2019. Kontroller gjordes hos Försäkringskassan och CSN samma dag som ansökan kom in och sedan ytterligare en gång den 5 september 2019. Den 13 september skickade CC en förfrågan om det var något ytterligare som kassan behövde från honom. Hans förfrågan besvarades samma dag med att hans ärende inte gått igenom ännu och att kassan skulle återkomma med en begäran om komplettering eller beslut när ärendet gått igenom. Vad som hände därefter var svårt att utläsa av handlingarna. I ”Historik-loggen” fanns aktiviteter noterade såsom ”Komplettering begärd” den 4 december 2019, ”Komplettering ej inkommen”, den 10 december och ”Kommunicerad” den 20 februari 2020. Inget av detta syntes emellertid på ”Mina sidor” eller annan dokumentation som tillhandahölls under inspektionen. Det framstod som oklart vad som begärdes av den enskilde. Ingen aktiv åtgärd vidtogs i ärendet i vart fall mellan den 10 december 2019 och den 20 februari 2020.

I flera fall inväntade a-kassan uppgifter från en utländsk myndighet. Som exempel kan nämnas ett ärende som rörde DD (född 1991) och som påbörjades den 25 april 2019. En kontrollfråga gjordes till Försäkringskassan samma dag. Den 14 maj skickades ett meddelande till DD att handlingar kommit in. Den 28 maj frågade DD hur lång tid det kommer att ta. Hans förfrågan besvarades den 8 juni med att handläggningstiden var 8–10 veckor och att ärendena togs i turordning. En förfrågan om anställningsbevis gjordes och den 21 juni lämnades handlingen in. En begäran om komplettering skickades till DD den 25 juni där han uppmanades komma in med vissa handlingar senast den 9 juli 2019 och att beslut annars skulle fattas utifrån befintligt underlag. Efter knappt en månad fick DD besked om att vissa handlingar kommit in men att en komplettering behövdes. En ny förfrågan gjordes. Ytterligare en kompletteringsbegäran skickades den 23 augusti. Den 19 september 2019 skickade kassan en begäran till behörig institution, HM Revenue & Customs, i Storbritannien om att få ett visst intyg. En skrivelse till DD om att en förfrågan skickats till Storbritannien gick ut samma dag. Enligt underrättelsen skulle en eventuell påminnelse skickas

efter sex veckor. Den 7 november konstaterade kassan att någon komplettering inte kommit in. Någon påminnelse skickades inte till HM Revenue & Customs, enligt vad som angavs i ”anteckningarna i ärendet” där handläggaren hade antecknat att HM Revenue & Customs angett en svarstid om 30 veckor varför en påminnelse inte skickades. Den 25 november 2019 informerade kassan DD om att det kunde vara lång handläggningstid hos HM Revenue & Customs i Storbritannien. Den 8 november 2019 svarade kassan DD att de inte fått svar från Storbritannien. Den 22 november svarade de återigen att handläggningstiden hos HM Revenue & Customs var lång och uppgav att det kunde ta ca 30 veckor att få svar. Samma svar lämnades den 30 januari 2020 efter DD:s förfrågan dagen före. Den långa handläggningstiden berodde till viss del på att kompletteringar från den enskilde har begärts in samt att svar inte kommit in från brittiska myndigheter. Huruvida kassan begärde rätt kompletteringar från början går utifrån underlaget inte att avgöra.

Granskningen av *de äldsta icke avslutade ärendena avseende ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen* visade bl.a. att handläggningstiderna hittills uppgick till mellan 19 och 30 veckor.

I ett ärende gällande EE (född 1961), var handläggningstiden uppe i 29 veckor vid tiden för inspektionen. I en e-postkonversation den 3 september 2019 förklarade handläggaren för den enskilde att hon uppfyllde ett arbetsvillkor när hon var medlem i kommunals a-kassa och att kassan behövde skicka hennes arbetsgivarintyg till kommunals a-kassa. Handläggaren informerade EE den 3 oktober 2019 om att en begäran om komplettering skickats till henne från kommunals a-kassa. Den 2 december 2019 hade handläggaren antecknat att man inväntade besked. Nästa anteckning i ärendet var den 27 februari 2020 då ett nytt arbetsgivarintyg hade kommit in. Under en period om fyra månader synes ingen åtgärd ha vidtagits i ärendet.

I ett ärende gällande FF (född 1998) uppgick handläggningstiden till 30 veckor. Ansökan om ersättning kom in den 7 augusti 2019 och en ”att göra-lista” skapades på ”Mina sidor”. Sista dag att komma in med information enligt listan var den 27 augusti. Vilken information som den enskilde skulle komplettera ansökan med framgick inte av det utdrag av ”Mina sidor” som granskades vid inspektionen. Den enskilde kom in med arbetsgivarintyg den 18 november och den 19 november. Den 19 december skapades en ny ”att göra-lista” med två punkter. Den enskilde skulle komma in med antagningsbesked för SFI studier och individuell handlingsplan och ett intyg gällande förtroendeuppdrag. Handlingarna skulle ha kommit in till kassan senast den 31 januari 2020. Huruvida dessa handlingar kom in går inte att utläsa av ”Mina sidor”. I en personanteckning daterad den 22 januari angavs att den enskilde informerats om att a-kassan behövde en individuell handlingsplan för studierna, eller antagningsbesked när studierna startade, för att kunna ta ett beslut. I en handling kallad ”Dokumentanteckning” fanns texten ”Jag är inte antagen till studier”. Vem som gjort anteckningen, hur denne fått uppgiften och när anteckningen

gjorts framgår inte. I en motsvarande handling finns en anteckning om att den enskilde inte haft ett förtroendeuppdrag – utan att FF har fyllt i ansökan fel. Inte heller här framgår vem som gjort anteckningen, hur man fått uppgiften eller när detta skedde. I en annan handling benämnd ”Registrerad dokumentinformation” hade det antecknats att FF den 22 januari meddelat via ”Mina sidor” att han fyllt i ansökan fel angående förtroendeuppdrag. Kontrolluppgifter hämtades in av handläggaren från Försäkringskassan och CSN den 18 december 2019 och den 15 januari 2020.

Granskningen av *de senast avslutade ärendena där ansökan om ersättning enligt grundförsäkringen har avslagits* visade bl.a. handläggningstider på mellan 6 och 20 veckor. I nästan samtliga ärenden var den enskildes ansökan ofullständig och behövde därför kompletteras. Ibland begärdes kompletteringar in direkt men det har, såvitt går att utläsa av dokumentationen, förekommit passiva perioder både i det inledande skedet av handläggningen och senare under processen.

Här kan nämnas ett ärende gällande GG (född 1994) där ansökan kom in den 19 november 2019 och beslut fattades den 3 mars 2020, 12 veckor senare. Den 27 januari 2020 upptäckte handläggaren att endast förstasidan av arbetsgivarintyget hade kommit in och en begäran om komplettering gjordes med sista datum för svar den 12 februari 2020. Det synes således vara fråga om en inledande passivitet om åtta veckor.

I ärendet gällande HH (född 1979) där handläggningstiden uppgick till 20 veckor begärdes ett intyg från behörig institution i Finland den 25 oktober 2019. Den långa handläggningstiden synes bero på att kassan avvaktade intyget från Finland. Det framgår inte av de granskade handlingarna om a-kassan påminde den finska institutionen om begäran.

Granskningen av *de senast avslutade ärendena där ansökan om ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen har avslagits* visade på varierande handläggningstider mellan 2 och 22 veckor. I många fall var det inte möjligt att avgöra vad den långa handläggningstiden berodde på.

I ett ärende gällande II (född 1960) kom blanketten ”ansökan om ersättning” in till arbetslöshetskassan den 16 oktober 2019. Den 23 oktober kom II in med kassakort från och med den 16 oktober. Den 18 november 2019 begärde kassan att II skulle komplettera ansökan bl.a. med vissa handlingar gällande arbete i Norge eftersom dessa behövdes som underlag vid kassans förfrågan till NAV (en myndighet motsvarande Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och socialtjänsten) i Norge. Handlingarna kom in till kassan den 28 november. Den 19 december skickade kassan förfrågan till NAV. Den 16 januari 2020 kom det efterfrågade intyget in och den 22 januari skickades intyget tillsammans med en begäran om komplettering till II. Som sista svarsdag angavs den 7 februari. Den 3 mars 2020 avslög kassan ansökan på den grunden att II inte räknades som arbetslös. Handläggningstiden i ärendet uppgick till 22 veckor.

I ett ärende gällande JJ (född 1961) kom blanketten ”ansökan om ersättning” in till a-kassan den 26 november 2019. Den 5 december kom kassakort avseende tiden från och med den 25 november in till kassan. Först den 12 februari 2020 begärde kassan att JJ skulle komplettera ansökan i visst avseende. Sista svarsdag var den 26 februari 2020. Såvitt framgår kom inte JJ in med den begärda kompletteringen och ansökan avslogs därför den 2 mars. Handläggningstiden uppgick till ca 14 veckor.

Granskningen av *de senast avslutade ärendena där a-kassan beslutat om återkrav* visade på handläggningstider mellan 2 och 7 veckor. Merparten av ärendena hade inletts i januari 2020 genom att a-kassan fått någon typ av indikation på att ersättning kunde ha gått ut felaktigt.

Som exempel kan nämnas ett ärende gällande KK (född 1986). KK hade redovisat i en tidrapport att hon var arbetslös en viss dag. Hon skickade sedan in en ny tidrapport där hon ändrade uppgiften till att hon hade haft hel föräldrapenning den dagen. Handläggaren hämtade in kontrolluppgifter från Försäkringskassan och CSN den 4 februari 2020. Av en tjänsteanteckning framgick att handläggaren bedömde att hon inte medvetet eller av grov vårdslöshet orsakat den felaktiga utbetalningen. Samma dag skickades en underrättelse till KK där hon informerades om att hon inte hade rätt till arbetslöshetsersättning under den tid hon haft föräldrapenning, eftersom hon inte kunde anses ha stått till arbetsmarknadens förfogande under den tiden och att hon till följd av detta kunde komma att bli återbetalningsskyldig med ett belopp om 522 kr. Hon gavs även möjlighet att lämna synpunkter senast den 18 februari 2020. En kortfattad information lämnades om att hon kunde framföra ekonomiska eller sociala skäl som skulle kunna medföra att återkravet helt eller delvis ändrades. Kassan fattade beslut om återkrav den 24 februari 2020.

Granskningen av *de senaste ärendena där beslut fattats om sanktioner i form av varning eller avstängning från rätt till ersättning* visade bl.a. att handläggningstiderna inte översteg fyra veckor räknat från att en impuls kom in till kassan från Arbetsförmedlingen.

Granskningen av *de äldsta icke avslutade omprövningsärendena* visade bl.a. att handläggningstiden var mellan 16 och 23 veckor. I flera av ärendena noterades långa perioder med en inledande passivitet i handläggningen.

I ett ärende gällande LL (född 1960) uppgick handläggningstiden i omprövningsärendet till 20 veckor. LL begärde omprövning i början av oktober 2019. Han begärde förtur och fick i början av januari 2020 information att han kommande vecka skulle få besked rörande sitt ärende. Efter tre månader begärde kassan in kompletterande handlingar och vid tidpunkten för JO:s inspektion löpte fortfarande svarstiden.

Granskningen av de senaste omprövningsärendena där grundbeslutet inte ändrats visade bl.a. att handläggningstiderna var mellan 4 och 10 veckor.

I ett ärende gällande MM (född 1969) uppgick handläggningstiden i omprövningsärendet till 10 veckor. Den 5 december 2019 avtog a-kassan ansökan om arbetslöshetsersättning med motiveringen att MM inte var anmäld som arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen. MM begärde omprövning av beslutet den 15 december 2019 och angav bl.a. att han var inskriven hos arbetsförmedlingen. Först den 6 februari 2020 begärde a-kassan att han skulle anmäla sig hos arbetsförmedlingen eller komma in med underlag senast den 20 februari som visade att han var anmäld och från när han var det. MM kom inte in med uppgifterna och den 28 februari 2020 beslutade a-kassan att inte ändra sitt tidigare beslut.

Beslutens utformning

Granskningen av grundbesluten visade bl.a. följande: Gemensamt för samtliga ärendetyper som ingått i granskningen är att besluten var kortfattade och knapphändig motiverade. Beslutsmotiveringarna saknade koppling till de lagbestämmelser som var tillämpliga. Besluten saknade även indelningar i olika stycken och innehöll inga rubriker.

Som exempel kan nämnas ett ärende gällande NN (född 1971) där kassan avtog ansökan med följande motivering:

Motivering

Av studieintyget du skickat in framgår att du har studerat på Hagabergs folkhögskola höstterminen 2019 (26 augusti 2019 – 20 december 2019), att dina studier fortsätter under vårterminen 2020 (13 januari – 29 maj 2020) och att studierna beräknas vara helt klara den 29 maj 2020. Enligt intyget bedrivs studierna på heltid.

Du har därför inte rätt till arbetslöshetsersättning.

Lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, ALF

I 10 § ALF står det att personer som deltar i utbildning inte kan få arbetslöshetsersättning.

Något resonemang varför NN inte hade rätt till ersättning under uppehållet i studierna fördes inte i beslutet, dvs. varför hon även under denna tid ansågs delta i utbildning.

Vissa av sanktionsbesluten var utformade så att de inleddes med en mening om att a-kassan fått meddelande från Arbetsförmedlingen och därefter angavs meddelandets identifikationsnummer. Efter detta kom själva beslutet och sedan en bakgrund och en kort motivering. Besluten avslutades med lagtext. Motiveringarna saknade tydlig koppling till lagtexten. Vid granskningen noterades flera beslut där kassan skrivit att det sökanden anfört inte utgjorde godtagbara skäl, utan någon närmare förklaring varför.

I ett beslut om återkrav gällande OO (född 1963) angavs att hans synpunkter hade mottagits och beaktas men att de inte föranledde någon annan bedömning

än att OO var återbetalningsskyldig. OO hade inför beslutet invänt att han levde under existensminimum och hade haft ekonomiskt bistånd under de senaste två åren. Av beslutsmotiveringen framgick inte varför det han hade fört fram inte utgjorde skäl att helt eller delvis efterge återkravet.

I ett ärende motiverades beslutet med att ”*du uppfyller inte heller villkoren för alternativregeln*”, utan att förklara vad alternativregeln var. Begreppet ramtid används i flera beslut utan förklaring av begreppets innebörd, som exempel på detta kan nämnas ett ärende gällande PP (född 1976).

Granskningen av *omprövningsbesluten* visade bl.a. följande:

Beslutsmotiveringarna var fylligare än i grundbesluten med rubriker och underrubriker. Motiveringarna var även tydligare kopplade till den aktuella lagtexten. Som exempel kan nämnas ett ärende gällande QQ (född 1994) där omprövningsbeslutet hade en klar och tydlig motivering till varför kassan bedömde att den enskilde skulle betraktas som oäkta gränsarbetare, vilket J.L. i sin begäran om omprövning uppgett att hon inte var. Någon hänvisning till lagtext gjordes dock inte i det avsnitt där gällande rätt beskrevs utan det gjordes först i ett avslutande stycke där det angavs vilka paragrafer beslutet grundades på.

Vid granskningen noterades att det inte var ovanligt att det som den enskilde anfört bemöttes av kassan med endast ”vad sökanden har anfört medför ingen annan bedömning”, vilket inte svarar på frågan varför det sökanden anfört inte ändrar bedömningen.

I ett ärende gällande RR (född 1971) beslutade a-kassan i ett omprövningsbeslut den 3 mars 2020 att inte ändra sitt tidigare beslut. Under rubriken ”Omständigheter i ditt ärende” angav kassan bl.a. ett långt id-nummer för det meddelande kassan fått från Arbetsförmedlingen. I samma stycke beskrev kassan även utförligt handläggningen av ärendet, bl.a. att den gett RR möjlighet att komplettera ärendet. Under rubriken ”Vår bedömning” avslutade kassan stycket med ”Vad du i övrigt har uppgett eller vad som i övrigt framgår av ditt ärende leder inte till någon annan bedömning”. Det framgår inte vad som avses med denna mening eller varför omständigheterna inte lett till någon annan bedömning.

Avvisning av ansökan och flera beslut om samma sak

I några fall aktualiserades frågan hur kassan hanterar ärenden där en tidrapport har kommit in men där t.ex. ett arbetsgivarintyg efter flera påminnelser inte kommit in eller de fall där blanketten ”ansökan om ersättning” har kommit in men någon tidrapport inte kommer in.

I blanketten ”ansökan om ersättning” lämnar den enskilde uppgifter om t.ex. från vilken tidpunkt ansökan om ersättning görs, när arbete senast utfördes, när registrering hos Arbetsförmedlingen gjordes, i vilken omfattning sökanden vill och kan arbeta och om han eller hon är företagare. Trots benämningen utgör

blanketten inte en ansökan, utan det är tidrapporten (om rapporteringen görs digitalt) eller kassakorten (om rapporteringen görs manuellt) som i formell mening utgör en ansökan om ersättning (jfr. HFD 2013 ref. 63). Det är i tidrapporten/kassakorten som den enskilde veckovis redovisar vad han eller hon har gjort under veckan och det är dessa uppgifter som ligger till grund för kassans bedömning av om ersättning ska utges.

I ett ärende gällande SS (född 1996) beslutade a-kassan den 18 november 2019 att avvisa ansökan om ersättning. Som skäl för beslutet angav a-kassan ”vi har bett dig att skicka in en tidrapport/kassakort men du har inte gjort det och därför kan vi inte pröva din rätt till ersättning”. Under rubriken ”Information” som föregick både rubrikerna ”beslut” och ”motivering” angavs följande:

För att kunna få ersättning måste du uppfylla ett arbetsvillkor. Arbetad tid ska fyllas i av arbetsgivaren på ett arbetsgivarintyg. Även om du fyller i tidrapporten kommer du att få avslag på din ansökan om arbetslöshetsersättning eftersom du inte har skickat in arbetsgivarintyg som visar att du uppfyller ett arbetsvillkor.

SS begärde omprövning av beslutet. I omprövningsbeslutet den 2 mars 2020 angav a-kassan bl.a. följande.

Omständigheter i ditt ärende

Av de uppgifter vi mottagit framkommer att du anmält dig som arbetslös hos Arbetsförmedlingen den 13 oktober 2019. Efter att vi mottagit din omprövningsbegäran samt inskickade tidrapporter har vi gett dig möjlighet att senast den 28 februari 2020 inkomma med arbetsgivarintyg från ditt senaste arbete som kan styrka ett arbetsvillkor, men inte mottagit något sådant intyg.

Vår bedömning

Din ramtid, inom vilken ett arbetsvillkor måste uppfyllas, är bestämd till perioden 1 oktober 2018 – 30 september 2019. Vi har gett dig möjlighet att inkomma med arbetsgivarintyg som kan styrka ett arbetsvillkor, men inte mottagit något sådant intyg. Det är därmed inte styrkt att du inom din ramtid uppfyller ett ramvillkor. Med anledning av detta ändrar vi inte vårt tidigare beslut. Vad du i övrigt har uppgett och vad som i övrigt framgår av ditt ärende leder inte till någon annan bedömning.

I beslutet angavs att det kunde överklagas till förvaltningsrätten. Med hänsyn till att ärendet inledningsvis avvisades av kassan kan det ifrågasättas om omprövningsbeslutet i själva verket var ett grundbeslut.

I ett ärende gällande TT (född 1967) avslog kassan i ett beslut den 18 november 2019 ansökan om arbetslöshetsersättning från och med den 14 oktober 2019. Som skäl för beslutet angavs att kassan inte fått några arbetsgivarintyg som visade att TT uppfyllde något arbetsvillkor. I beslutet informerade kassan om hur man begär omprövning av beslutet. Den 5 december 2019 kom TT in med arbetsgivarintyg. I ett nytt grundbeslut den 27 februari 2020 avslog kassan på nytt TT:s ansökan om arbetslöshetsersättning från och med den 14 oktober 2019. Som skäl för beslutet angav kassan bl.a. att det av de inskickade intygen inte framgick att TT uppfyllde villkoren för att få arbetslöshetsersättning, eftersom de inte styrkte att anställningarna upphört. Även i detta beslut informerade kassan om hur TT kunde begära omprövning av beslutet.

I ett ärende, gällande UU (född 1991), kom blanketten ”ansökan om ersättning” in till kassan den 4 december 2019. Ansökan avsåg tiden från och med den 9 november 2019. Den 23 januari 2020 beslutade kassan att ”avvisa [UU:s] ärende”. Som skäl för beslutet angav kassan bl.a. följande.

En giltig ansökan om ersättning kan göras på två sätt. Antingen fyller du i och skickar in en tidrapport via Mina sidor eller på den fastställda blanketten Kassakort.

Vi har bett dig skicka in en tidrapport/kassakort men du har inte gjort det och därför kan vi inte pröva din rätt till ersättning. Vi kommer att ta ställning till din rätt om ersättning om du skickar in en tidrapport/kassakort till oss.

UU kom därefter in med bl.a. de begärda kassakorten. I två beslut den 3 mars 2020 avslog kassan ansökan om ersättning från och med den 11 november 2019 respektive den 28 januari 2020.

I ett ärende gällande VV (född 1963) avslog kassan ansökan om ersättning i ett beslut den 3 februari 2020. Som skäl för beslutet angav kassan att det inte framgick av de intyg VV skickat in att han uppfyllde villkoren för att få ersättning, eftersom han inte var anmäld som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen och inte stod till arbetsmarknadens förfogande. I beslutet angavs hur VV kunde begära omprövning av beslutet. Efter att VV därefter kom in med vissa handlingar fattade kassan två nya beslut. I det ena beslutet, fattat den 2 mars 2020, avslog kassan ansökan om ersättning för perioden den 2 – 17 december 2019. Som motivering angav kassan att det av inskickade intyg framgick att VV inte uppfyllde villkoren för ersättning eftersom han inte var anmäld som arbetssökande på Arbetsförmedlingen under den aktuella perioden. I ytterligare ett beslut den 2 mars avslog kassan ansökan om ersättning från och med den 18 december 2019. Som skäl för beslutet angav kassan att VV inte skickat in några uppgifter som visade att han definitivt eller tillfälligt skilt sig från sina företag. Kassan betraktade därför VV som företagare och han uppfyllde därmed inte villkoren för arbetslöshetsersättning.

Vid protokollet

Eva Farley

Justeras den 18 juni 2020

Marcus Agnvall

Jag har tagit del av protokollet. Inspektionen ingår som en del i en pågående undersökning av handläggningen av ärenden inom arbetslöshetsförsäkringen hos arbetslöshetskassorna med inriktning på handläggningstider och beslutens utformning. Alfa-kassan kommer att vid ett senare tillfälle få yttra sig över protokollet. De samlade iakttagelserna och mina uttalanden kommer att redovisas i JO:s ärende med dnr 1214-2020. Jag gör därför inte här något särskilt uttalande med anledning av iakttagelserna vid inspektionen.

Ärendet avslutas.

En kopia av protokollet tillförs ärendet med dnr 1214-2020.

2020-06-22

Thomas Norling